

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Pe un an 40 coroane. — Pe șase luni 20 coroane. — Pe trei luni 10 coroane. Ziarul apare Marți, Joi și Sâmbăta

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisorile neretranse se refuză. — Articolele nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiilor, după învoială

Abonamentele și inserțiile să se adreseze Administrației Ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Insemnări

Șânduri după congres

Pentru ce te buciumi, o, suflete al meu?

De ce atâtea dorințe și căințe, atâtea curaj și atâtea melancolie se perindează în cărora ta?...

Tu, preot al lui Dumnezeu, și al neamului, cât-te sosit ești în satul tău ascuns, departe de luminile ce se revarsă cu belșug scâlpitor asupra celor mai «noro-coși» decât tine...

Păstorii tăi oștează după pâinea dă-tătoare de viață, după pomântul fâgăduit de suveranul, care e supranumit «regele fânților»...

În oada ta scundă, cu miros de bu-suor, au chipul lui Hristos pe perețele cernit, și cu multivelnul pe masă, tu stai gânditor...

O lacrimă picură din ochiul tău, o lacrimă de bucurie, de durere, și ești de-nădejde și de îndemn... Căci tu ești chemat să-ți aiți de suferințele tale, ca să lecuești neajunsurile tuturor, cari așteaptă lumina și povăța la părintească.

Muncește, preotule, fără preget: a so-sit vremea adevărată hotărâtoare pentru o nouă așezare de vecuri.

Citește cu sârguință tot ce se ține de tagmă și de vremile mari, în care ni l dat să trăim... Citește pentru tine, și pentru alții.

Cât de multumit vei fi, când o să vezi turma adunată în jurul tău; când o să zărești bătrânii lacrimând la dulceața grăului tău; când o să simți tineretul privind-te cu ochii scânteiți și cu inimile înșufletele pentru zilele ce-l așteaptă în viitorul auriu...

Satele părăsire se vor umplea din nou. Dar tu știi, ca lipsurile lor multe sânt! Impulsele.

Adâncind tainele slovelor, adopă-ți sufletul ca hrana trebuitoare, ca prisosin-da-ți fie, să poți fi prietnic altora.

Nu strângerea comorilor peritoare este datorita ta.

Zădarnic fi s'ar înnuții grămada nev-căvântătoarelor bunuri. — când căvântătoarele, al căror pastor ai ajuns, sead în moravuri și în dragostea lui Dumnezeu.

Iubește munca, zi de zi. Căd a sosit primăvara în natură și în suflete, și în local desădădății eotă a înnugurit împli-nirea dorurilor de libertate și mărire.

Vino, iubite frate, și urmează lui Hri-stos, mai marelui păstorilor. Crucea ta, de

aici încolo, are să fi mai puțin grea ume-rilor tăi.

Înalță-ți ca atât mai vărtos sufletul la cele înalte, căci de acolo coboară ajutorul și binecuvântarea, și de acolo vine omulai toată răsplătirea. J. G.

Valuta de coroane

S'a scris atâtea despre valoata aceasta urgisită, încât par' că nu merită să se mai ocupe cineva de dânsa. Și totuși dacă ne gândim la urmările îndepărtate și la efectele multiple cauzate de evoluțiunile aceste hârtii-monetă, nu ne putem reținea dela unele reflexiuni pentru orientarea publicului de aproape interesat.

La anul 1892, când s'a introdus în Austro-Ungaria valoata de coroane, s'a decretat în același timp valoata de aur, sau cu alte cuvinte s'a îndatorat Banca austro-ungară să schimbe la dorința purtătorului fiecare coroană în aur. Dar deși legea impună această obligațiune, ea nu era respectată de nimeni, căci în fapt nimeni nu pretindea dela Banca acest lucru, ci avea deplină încredere în ea și în puterea legii, și aur se găsea în circulațiune, și pentru că era chiar incomod plăteia cu el. După izbucnirea războiului balcanic însă aurul s'a împuținat tare, iar la anul 1914, când a erupt războiul mondial, atât aurul, cât și argintul din circulațiune l-a înghițit pământul. În schimb însă biletele de bancă au inundat tot mai mult piețele, și nici măcar coroane de argint nu s'au mai văzut de vre-o cinci ani încoace.

Praxa financiară, devenită oarecum lege internațională, dictază, că fiecare coroană de hârtie pusă în circulațiune, are să fie garantată de Banca care a tipărit-o cu $\frac{1}{2}$, sau cel puțin $\frac{1}{3}$ parte au monetizat, ori în ban, adică pentru 5 coroane bilete de hârtie, să fie 2 coroane în aur în pînitele Băncii, sau pentru 3 coroane hârtie să fie cel puțin 1 coroană aur. Această proporție a fost adoptată în baza experienței: câte coroane de hârtie ajung să fie schimbate cu aur în timp normal.

Având stăbulul să faci plăți în afară în cursul războiului, strălămatea a primit numai bani de aur, cari s'au detras din circulațiune și în parte și dela Banca, iar în local lor s'au pus în curs bani de hârtie, a căror sumă s' a crescut așa de tare, încât la finea anului 1918 Banca austro-ungară ar avea în circulațiune la 35 miliarde de coroane de hârtie, pe când acoperirea metalică nu ar ajunge nici pentru a zecea parte. Adevărul e, că și alte state din

răsboi au fost nevoite să pună în curs bilete de bancă în proporțiune mai mare, dar nici unul în așa mare măsură, ca această monarhie dărăpănată.

Barca Națională a României avea, după bilanțul din 1918, o proporțiune peste $\frac{1}{2}$ la acoperirea metalică, și numai emisiunea de lei germani decretăți prin stampilare egali în valoare cu lei româneste, și mai redus încă de această proporționalitate favorabilă.

Mulțimea cea mare de coroane de hârtie, pe lângă lipsa de articoli comerciali de tot felul, și pe lângă lipsa brațelor de muncă, explică scumpetea atât de mare din țară, și scăderea atât de însemnată a valorii coroanei în țări străine.

Proclamarea uniunii tuturor țărilor locuite de români și înfăptuirea României Mari aducea cu sine în mod de tot firesc deodată cu desființarea hotarelor și legă-turilor de stat vechi, și desființarea valu-ter străine, cari erau pentru Ardeal, Bucovina etc. valoata de coroane, era pentru Basarabia valoata de ruble. Acest lucru l-a făcut Franța îndată la ocuparea provinciilor Alsația-Lotharingia, unde — după Journal Officiel — a desființat valoata de mărți germane, și a introdus francul, doe ca să nu păgăbească cetățenii, a schimbat fiecare mărți de hârtie ca un franc 25 centime care e cursul normal din timp de pace. Cine n'a schimbat mărțile l timp, a pierdut dreptul la acest curs favorabil, și acum le poate da pe cursul din piață cu mult mai scăzut.

La noi nu s'a luat această măsură salutară de prudență, și astfel am mai fost inundati mai întâi de lei germani la retragerea trupelor din România, iar după aceea de coroane în sume enorme pentru diferite interese ale guvernului maghiar.

Caracteristic este, că pe când de pildă la retragerea germanilor leul german se schimba anevoie și numai cu 60—80 fileri, la începutul revoluțiunii ei ajunge de la 1 coroană 20 fileri, și se urcă treptat, până când ajunge prin stampilare al pari cu leul românesc. Românii s'au ferit peste tot de acei bani germani și au ținut morțuș la coroane, precum țin încă și astăzi. Puțini vor fi de aceia cari să fi avut no-rocul de această întorsătură neașteptată, dar mai toți au avut nenorocul a așeză pe fundul lăzii coroane, rod al unei mizerii grele în cea mai mare parte, și nu numai al oscilațiunilor financiare și al prețurilor, de cari au profitat evreii.

Prin ordonanța consiliului dirigent valoarea aroane, care în timpuri normale era cu 5 bani mai mare ca a leului românesc, s'a redus la jumătate, și astfel în

comercial curent fiecare e dator să primească 1 leu egal cu 2 coroane. Nu-i vorbă, cursul acesta este de prezent încă favorabil, dar ținem în vedere numai faptul, că Banca Austro-Ungară a comis păcatul neiertat și a emis atâtea hârtii fără garanție metalică. Cum însă banul nu este o valoare, ci numai un reprezentant de valoare și un mijlocitor de schimb, *adevărata lui valoare este puterea lui de cumpărare*, când așa dară pot cumpăra în Sibiu un chilogram de zahăr, zicem cu 6 coroane, iar în București cu 40 lei, ori o păreche ghete aici cu 250 coroane, iar acolo cu 400-500 lei, cu anevoie se mai poate susține raportul de valoare de 2:1 fixat prin lege. Aici nu începe scuza cu timpurile extraordinare, cu greutățile aprovizionării și a. m. Prin această măsură se operează o deplasare de avere considerabilă, când în favorul și defavorul unuia, când al celuiilui, dar la tot cazul o deplasare injustă.

N'avem decât să ne cugățim la situaținea unui slujbă mijlociu cu leafă de 600 lei lunar, și vom resimți diferența venită din puterea de cumpărare a banilor mai ales când posibilitatea de deplasare e ușoară. Natural, că fiecare va căuta să utilizeze banul cât mai cu folos, și să cumpere cu el cât mai multe lucruri direct sau indirect, pe față sau pe ascuns. De aici va urma neapărat un conflict de interese economice, care trebuie întâmpinat din vreme.

Până acum nu s'a pus de ajuns stăvilă înnadare de coroane, și astfel ori cât am voi să stabilizăm raportul de schimb legal și raportul de schimb real, va fi cu neputință să ni ajungem scopul din simpla cauză, că nu avem măsură de orientare asupra sumei de coroane, cu care operăm. Din acest motiv nu va fi puțină nici echilibrarea prețurilor și stabilirea puterii de cumpărare a banilor. De aceea vedem azi o urcare de prețuri atât de mare, încât trailul devine absolut imposibil pentru micul și mijlociul funcționar. Când de ex. un servitor are plată 20—25 coroane pe zi, ce plată trebuie să capete un profesor, un director de ministeriu, ori un judecător, ca să poată trăi conform rangului!

Mai ușor se poate ajuta numai prin scoaterea coroanei din circulație, și prin reducerea sumei de bani, făcând astfel cu puțință reducerea prețurilor și proporționalizarea salarelor și venitelor la limita dinaintea războiului, care se putea atinge forțat.

Un efect straniu va avea stăvilă financiară de azi la stabilirea valorii zestreii ce o aducem în România Mare. Este lucru știut, că deja cu mult înainte de război, valoarea pământului la noi era foarte urcâtă. Sunt cazuri, unde hectarul s'a plătit și cu 6000 coroane în timpul când coroana valora 1-05 lei. Cum va fi prețuit astăzi acest pământ, ca să nu păgubim pe proprietar? Tot asemenea avem fabrici, mașini, instalațiuni, întreprinderi, bogății subterane etc. Aplica-se va și aici cheia 2:1? Cum se va urma la exproprierea, și așezarea de impozite cu acest raport, forțat încă nu se poate prevedea.

La răscumpărarea după cinci ani a împrumutului Ardealului în bonur ide teazur s'a fixat acest raport de 2 coroane egal un leu, și e mare probabilitate, că această măsură va fi în favorul posesorilor de bonuri de teazur, și statul va păgubi, căci o urcare a valorii coroanelor va fi o minune. Deci dacă-la tot cazul statul nu pierde, de ce să nu limităm acum pier-

derea la un procent cunoscut, și să o lășăm mereu să crească până la necunoscut? Astăzi am contă numai cu o pierdere știută în bani curenți, mâne ne poate surprinde o pierdere necunoscută în celelalte părți de avere și de venit.

O ușurare ar putea urma numai dela subscrierea în masse dela bonurile de teazur ale împrumutului ardelecesc, care o recomandăm cu căldură ori cui. Dar pentru economia de stat totuși pot rezulta mari pierderi, cari în definitiv au să le suporte totuși cetățenia în diferitele impozite.

Concluziunea nu poate fi alta, decât: *să dispară cât mai curând valuta de coroane.*

Citind ziare

— Glasuri din presă —

La cuvintele de înțelepciune, rostite de ministrul nostru fără portofoliu, ziarul basarbearan *Sfatul Țării* (Nr. 263) scrie:

Prin glasul *ro România* nouă conștură România vechilor partide, să nu compromită opera de creare a României Mari.

Pentru România Mare au pierit 300.000 de ostași, înfruntând cu pieptul deschis, uraganul de oțel și de foc.

Pentru România Mare au pierit 500.000 de oameni pe toate drumurile în chinul foamei și al boșilor cumpănite.

Pentru România Mare mili de români au înfruntat termenițele și spânzurațiile, cu zimbetul pe buze.

Pentru România Mare s'au furea întreaga țară, întregul neam, dela o margine la alta, fără murmur, cele mai cumplite lipsuri.

Și eași că a sosit, în sfârșit, ceașă, când se poate făra România Mare, întreagă, așa cum cere dreptatea neamului nostru.

Acum ori nici odată!

De va trece ceasul acesta, lăsându-ne cu o Românie cîntăntă, nici odată un altul la fel nu va mai suna.

Trebue să fi fost cineva sub jug, să s'a suferit suferințe de ani robia străinului, ca să înțeleagă grozvia acestui cuvânt: *Nici odată.*

Oamenii de azi cu toate vanitățile, cu toate poftelile, cu toate patimile, cu toate necazurile lor mărunte, de mult vor fi fost scrum când românii, cari au putut fi scăpați, vor sângera sub apăsarea robilor străine.

Și de aceea România nouă, România celor cari știu ce înseamnă clipa de astăzi, România celor cari nun mai pe sus de cât orice ambiție, mai pe sus decât orice rivalitate, mai pe sus decât orice vanitate, mai pe sus decât dreptatea lor chiar, dacă dreptatea este personală, scopul sfânt, *ada a daie la ban sfârșit măritul act al Unirii și a consolida astfel România Mare* — își îndreaptă astăzi cuvîntul lor stăruitor și cer orice se simte român, să facă țării patimile personale, a căror desfășurare compromise prestigii țării și atinge interesele neamului.

In amintirea celor omorâți

Am raportat în numărul precedent al ziarului nostru despre parastasul celebrat Duminică, în catedrala Sibului, în amintirea mučeníșilor neamului, frați și surori, ucși de bandele maghiare în lupta pentru apărarea dreptărilor naționale.

Dela Comitetul executiv al *Fondului Țerilor liniei demarcaționale* primim astăzi un comunicat, din care publicăm următoarele părți:

Prezent a fost numeros public din Sibiu, din împrejurime și refugiați, din între nobilități și V. Goldiș, ministru fără portofoliu, autorități militare și civile, comitetul executiv al Fondului Țerților liniei demarcaționale, în frunte cu prezidența d-na Catinca A. Barseanu.

Parastasul se începe cu o predică a părintelui protopop Dr. Ioan Străzoi, introdusă cu cuvintele Apostolului Pavel: «Dacă suferi un rău din cauza lui Cristu, suferi întreg corpul.»

Din un rezumat frumoasă predică a părintelui protopop:

«Poporul românesc, chemat la nouă viață de glasul vremurilor actuale, a dat la moment

uitării toate suferințele lui de veacuri, și în entuziasmul unei reîntineri adevărate a înșina mână frățescă la toți, pe cari soartea i-a destinat să trăiască împreună cu noi.

Ciascele rezoluțiuni dela Alba-Iulia sânt dovezi neperitoare, cum înțeleg neamul nostru rostul vieții popoarelor și înăvătuirile Măntuitorului, despre iubirea desproșelului; precum și desore firma noastră hotărâre de a schimba plăniștile noastre într'un răi binecuvântat de Dumnezeu, unde toți, fără deosebire de rasă și credință, să poată trăi în armonie și iubire creștinească.

Orimătorii noștri de ieri însă nu vor să înțeleagă glasul vremurilor. Blanzi pe un moment, în fața forței împrumărilor, — și-au lăpădat masa imediat ce s'au recules, — și din nou au dat drum liber adevăratelor lor porniri barbare, de jal, chișnuri și omoruri, necruțând nici femei, nici copii, și nimic din ce li se părea, că să în calea unor adevărați cutropitori.

Țretele denădădușilor au străbătut ca un fior prin întreg corpul neamului românesc, încât și femeile române, în simțul lor curat, și-au dat seamă de jalea fraților și surorilor noastre de peste linia demarcaționale, — și au finit să prostezeze în public și să arete lumii întregi îndignarea lor.

Au finit să facă față acestor frădelegi, prin două acte de caritate: *parastasul* acestor pentru odihna sufletelor fraților și surorilor ucise dincolo de linia de demarcație, — și *să facă cotele pentru alinașea suferințelor văduvelor, orfanilor și jefuiților de acolo.*

Fiecare credincios să-și fie de datorință a contribui cu drag la aceste cotele, bine însemnând, că numai națiunile care se știu conștient avânta la astfel de jerte, sânt menite să trăiască și să se valideze în viața popoarelor.

Ungaria declară război la toată lumea

Budapesta, 25 Martie

Noul guvern socialist a remis o notă intitulată «*Cătră toți*» în care anunță, că a declarat război tuturor țărilor, care au de revindecat ceva din teritoriul fostei Ungării. Declarația vizează în prima linie România.

Sărbia și Ceho-Slovația s'au pronunțat solidari cu România și puterile înțelegerii, care la nevoie vor încercu complet nebunia ungurească, și condițiile ce vor urma vor fi și mai aspre pentru acest popor care și-a pierdut miștile. (B. I.)

Apel

Cătră românii de pretutindeni

Comitetul executiv al *Fondului Țerților liniei demarcaționale* (cu biroul în Sibiu, Str. Bșier 1, în edificiul *Albina*) a publicat următorul apel:

Bandele maghiare, prin sălbăticiile săvârșite dincolo de fosta și actuala linie de demarcație, au lăsat în urma lor o mulțime de orfani, văduve și nefericiți ajuși la sapă de lemn.

Pentru a putea veni fără întârziere în ajutorul acestor victime, cu bani, medicamente, haine, adăpost ori alte mijloace potrivite, — femeile române din Sibiu și împrejurimi, în adunările ținute la 14 și 18 Martie 1919 au înființat:

Fondul Țerților liniei de demarcație,

cu sediul Sibiu, Strada Bșier 1, (Banca generală de asigurare, edificiul *Albina*), urmnd că prin chete, colecte, daruri benevole ori alte ofrande, să se adune capitalul necesar.

Fondul va fi în întregime, până la epuizarea lui totală, împărțit în formă de ajutoare Țerților menționate.

Administrarea fondului se face de cătră Institutul de credit și economii *Albina*, — la care au să se verse direct toate ofrandele.

Împărșirea ajutoarelor se face de cătră un *Comitet executiv*, compus din 18 doamne, — domiciliante în Sibiu, alese de adunarea din 14 Martie 1919, — pe baza cererilor sau a raportelor înaintate la adresa sur arătată, și pro-

văzute cu certificarea oficiului parohial respectiv, despre identitatea persoanelor și adevărul celor cuprinse în text, — sau în lipsa acestora pe temeiul rapoartelor autorităților române militare sau civile.

Prețurile ajutoarelor se face prin deteșagi de femei, sau ofiții parohiale, sau Regimentul român de femei, sau autoritățile române administrative.

Contribuțiile la fond se declară terminate pentru ziua de 1 Mai 1919, — când urmează să se înopzească la acest comitet toate listele de colecte, care până la data aceea n-au fost încă înaintate.

Toate ofrandele, intrate și înregistrate la acest fond, se vor chita în ziarele românești din Ardeal, deocamdată în formă sumară, rămânând să se dea publicității un buletin despre toți donatorii.

După epuizarea fondului, Comitetul executiv va constitui înființarea școlii și va da publicității bilanțul lichidării fondului.

Acelam la generatoarea romanilor de protestant, să contribuie la alinaarea suferințelor.

Comitetul executiv:

(ss) *Catinca A. Bărseanu*,
prezidentă.

Pentru orice informații a se adresa Secretariatului Comitetului executiv, Sibiu, edificiul Albhas.

Știrile zilei

Suverana noastră în călătoria. M.S. Regina Maria. Insoțită de regina Angliei, a vizitat spitalul «Regele George» din Londra. Regina Maria a avut lungi convorbiri cu lordul Churchill, ministrul de război. S'a dat un dîneu la palatul regal în onoarea suveranei românilor, la care au participat toți ofițerii de stat major alături la Londra. (B. P.)

Parastas. În 7/20 l. c., la ora 12 din zi, s'a ținut parastas oficiat de P. S. Sa Episcopul Dr. Miron E. Cristea, cu mare asistență, în catedrala Sibiului, pentru odihna sufletului marele arhierar Andrei Șaguna și a sufletelor eroilor români căzuți în războiul popoarelor. Public numeros, împreună cu membrii congresului protest, au fost de față la acest parastas.

Răspuns la telegrama congresului protest. DI N. Iorga a trimis următorul răspuns la telegrama congresului protestorilor:

P. Șinției Sale Părintelui Miron Cristea, Episcop, Sibiu. În mîncă pe care o viață întregă am depus-o, pentru ca să mi aduc partea la fapta înfăptuită astăzi, am văzut necontenit temerile pe care biserica le-a dat neamului, și asigur și azi că ele nu trebuie pînăse. Aduag la mulțumirea pentru bunele cuvinte frățești, speranță că din conlucrarea culturii cu morala creștină se va naște pentru întreaga noastră nație sufletul, de care mai mult de cât are nevoie, și salut pe aceia care dă astăzi semnalul. *Nicolae Iorga.*

Mobilizare generală. Noul guvern al bandiților din Budapesta a ordonat mobilizarea generală, chemând pe toți soldații în rezervă până la etatea de 46 ani. (B. I.)

Din Belgradul Sârbiei. Lăfănda se așteaptă vestea despre delirarea de război a Ungariei, mulțimea înmănată adunată în fața palatului regatului a cîntat frenetic. (B. I.)

Sosiți din Franța. Marti, în 25 l. c., a sosit la Sibiu un batalion ardelean, format din foștii soldați români prizonieri în Franța. Excelent echipați în uniformă franceză, voimci sosiți au fost primiți cu entuziasm nesfârșit în mijlocul nostru.

Domeniile Coroanei. Din București se anunță: Conform legii de expropriere, toate domeniile Coroanei din regiunea de câmp, arate de păduri, au fost trecute pe seama ministerului de domenii, care le va parcea în vederea impropietății țăranilor.

La fie care din domenii, centrala obștilor a reținut câte o parcelă, variind după întinderea domeniului.

Pe aceste parcele centrala obștilor va înființa ferme model, care vor avea menirea să producă semințe și vite de rasă. Acestea se vor distribui sîtenilor culturai.

Conferența la «Asociațiunea». Duminică seara dela orele 6 până la 7 s'a ținut în sala festivă a Asociațiunii conferența anunțată. În expunere liberă, rostită cu căldură, domnul profesor dela școala civilă de fete a Asociațiunii, Sabina Coroneanu, a vorbit publicului ales despre țara noastră, arătînd cum s'au format munții și văile noastre, cum au luat ființă bogățiile din pămîntul nostru românesc, sare, petrol, gazele, gazurile aeriane, cum s'au format izăurile noastre din vîrurile munților, încheind cu un apel către, să ca țeșim în natura liberă, de cămăre ori putem, să cercetăm munții, văile noastre pitorești, și să adunăm puteri trupești și sufletesti din natură, să ne înmulțim cunoștințele, să admirăm bogățiile și frumusețile patriei noastre, și să ne întărim pentru o nouă viață în statul de azi, care este România nouă și întregită.

Domnul Opreanu s'a prezentat publicului ales cu un bogat aparat științific și a știut să facă atrăgător subiectul abstract al prelegerii sale. Sperăm, că această interesantă conferență va fi urmată de altele, de același fel, despre bogățiile și frumusețile pămîntului nostru.

Serbarul unui centenar. În Cornuț s'a serbat în 20 l. c. centenarul nașterii lui Aron Pannat.

Șențina în procesul ziaristilor din București. Citim în ziarul *Dacia* de astăzi:

După o deliberare de 6 ore, Cureaua marțială a adus următoarea șențina:

Acuzați *Karnabatt* și *Grossman* sînt condamnați la câte 10 ani reclusiune; *Slavici*, *Teodorcu Dem.* și *Teodorcu Arghezi* la câte 5 ani reclusiune.

Pentru toți acuzații șențina s'a dat cu unanimitate de voturi, fără de *Slavici*, pentru care Cureaua s'a pronunțat cu majoritate de voturi.

Sînt achitați: Camburopol, A. de Herz, Leonțiu Negreanu, Adrian Sulcița, Pora, Tulceanu, Sandu, Negreanu, Cramer, Kusfman-Teodescu, Coller, Cernăescu, C. Apostolescu, St. Antim, Nona, Cerbu, Popescu, Diuț, Spitzer.

Apirarea tace două recursuri: unul la înalta Curte de casă militară împotriva respingerii incidentului de incompetență ridicat înaintea Curții marțiale.

La Praga. În vederea găsirii mijloacelor practice pentru aplicarea acordului comercial între români și ceho-slovaci, ministrul de industrie a trimis la Praga o comisiune compusă din dnii ingineri Balș, Pop și Or. Dumitrescu. (B. P.)

Adunarea națională iugoslavă, întîrnită la Belgrad, a discutat cererea de abdicare a regelui Petru. S'a hotărât, ca principele Alexandru să fie proclamat rege al iugoslavilor imediat după încheierea păcii.

Probleme și politica. Declinația adunării naționale din Praga prin care se introduce în statul ceho-slovac, în baza acordului amuzantului a fost verificată de președintele Masaryk și va fi publicată în codul legilor. Acest paragraf interzice de a vorbi în predică, în cursurile de religie, la exercițiile cultului religios, la procesiuni și pelerinaje despre chestiunile vieții de stat sau politice, de a critica legile ediate sau proiectate, de a face propagandă pentru sau contra anumitor organizații politice, de a recomanda sau de a se alege în calitate de ziar cu o direcție anumită, de a înființa alegerile în favoarea sau defavoarea unui candidat sau a unei partide. Călcarea acestor hotărâri se va pedepsi cu închisoare de 1—6 luni (B. P.)

S'a dus Károlyi. Ziare bucureștene primesc vestea dela Budapesta, că guvernul contelui *Károlyi* s'a retras dela putere, căci nu voeste să execute ordinul aliaților de a retrage trupele ungurești pe noua linie de demarcație. S'a format un nou guvern, în frunte cu socialistul revoluționar *Al. Garbai* și cu «comisarul»

Ungurii vreau să atîrșească pe român. Comisarul de război, *Jdanul Pogday*, a declarat, că noul guvern anarhist-banditesc dela Budapesta, nu va tolera nici cînd o țară puternică românească, mai bine atîrșească pe țoți românii.

N'au încă s'au făcut, și mai doresc să nu mai rămîna picior de ungur pe teritoriul locuit de îndelung răbdătorul popor român. I sfătuiam să nu se joace cu focul, atîta cît și mai poate opri poporul român, ca să nu le dea pedapsa bine meritată. (B. I.)

Mulțumiri. DI Dr. Victor Corbu a donat, cu prietelii avansarii sale la rangul de colonel, orfelinatul ortodox român suma de Cor. 50. — DI Ion Voinea din Drăgășani, a transpus pentru acelaș scop prin epistola din *Bungard Cor. 20.* — și, dar mai mult prietelii, eșd au beneficiat de curțur în orfelinat în decursul congresului, au dăruit Cor. 50. — Tutoorul l. se exprimă mulțumită. — *Direcțiunea Orfelinatului ortodox român în Sibiu.*

Interzic. În urma ordonanței date de resortul finanțelor din Consiliul dirigent, se interzice importul bancoanelor și assignațiilor de casă ale băncii austro-ungare în teritoriile unite cu regatul României. În circulațiunea de călătorii și pe frontiere se permite importul de bancnote întrucît nu trece peste suma de 500 de coroane.

Uită s'a spus? *Buletinul Le Moniteur de Transylvanie* («Transylvanie» numai cu un s) în numărul 4 traduce din cuvînt în cuvînt — schimbînd titlul — raportul nostru din Nr. 24 despre manifestații sagilor, dar după obicei, care la noi n'ar trebui încetățeni, nu arată de unde l-a luat.

Apel

cătră membri «Uniunii profesorilor români din Ardeal» sînt și părțile ungurene.

Aducem la cunoștința tuturor membrilor «Uniunii profesorilor», că am hotărât înființarea unei cooperative a Uniunii.

Scopul cooperativei este ca prin înființarea și susținerea unei tipografii și librării să înlesnească frumosele intențiuni exprimate în Statutele «Uniunii». Partea cea mai mare a beneficiarilor se va produce această cooperativă, va servi mijloacele cu caracter umanitar ale Uniunii.

Fiecare membru al cooperativei va plăti la intrare ca membru o taxă de intrare de 500 cor., apoi cel puțin o parte de fondare de 500 cor., și va răspunde cu mulțiplul de cincin ori a acestei sume pentru obligatiunile cooperativei. Înșă numărul părților de fondare cu care vrea să participe cineva dintre membri la capitalul de operațiune, nu este limitat. Din părțile de fondare înalte vărsa fiecare membru la intrare cel puțin 30%, iar restul în decurs de jumătate an dela data intrării.

Deoarece cooperativa aceasta proiecteză să ia în editura sa tipărirea manualelor școlare obligate în viitorul an școlar, și constituirea legală este în chipta acestia foarte urgentă, deodată cu apelul de a intra ca membru Vă invităm să participați și la adunarea generală de constituire, care se va ține în Sibiu, Duminică în 17/30 Martie la 11 ore a. m. în sala de ședințe a Asociațiunii.

În speranță că nici un profesor ori profesoră nu va rămînea indiferent față de această grupare a profesorilor. Vă trimitem salutul nostru colegial!

Sibiu, 6/19 Martie 1919.

A. Bărseanu
prezident.

Teatre în Sibiu

Cinematograful Orașului. Piața Hermann. Director: D-na M. Scholtess. Joi și Vineri: *Calagărul*, dramă în 4 acte. În primul rol artista L. Mara. Începutul la ore: 6½ și 8½, seara.

Cinematograful Apollo. Strada Schevi. Director: Dan Emil Toth. Joi: *Oameni cari nu vreau să mîbrănească*, dramă în 3 acte, Vineri: *Aventurile Paulinei*, dramă de senzație, film american. Partea I. Începutul la ore: 6½ și 8½, seara.

„CASA DE PĂSTRARE (REUNIUNE) în SĂLIȘTE“.

Convocare

P. T. Membrii «Casei de păstrare (reuniune) în Săliște», sunt invitați la

a XXXV-a adunare generală ordinară,

conform §-ului 15 din statute, pe **Duminică în 13 Aprilie s. n. 1919 la 3 ore p. m.** în sala festivă a școlii gr.-or. române din Săliște, pe lângă următorul

Program :

1. Deschiderea și constituirea adunării generale.
2. Raportul direcțiunii.
3. Raportul consiliului de inspecțiune.
4. Stabilirea bilanțului pro 1918, votarea absoluturii și distribuirea profitului net.
5. Alegerea a 2 membri în direcțiune cu mandat de 6 ani și a 2 membri cu mandat de 4 ani.
6. Alegerea a 2 membri în consiliul de inspecțiune cu mandat de 3 ani.
7. Fixarea marcelor de prezență.

Domnii membri cu vot deciziv, — adică aceia, cari sunt trecuți cu cel puțin 3 luni înainte de adunare în registrul membrilor, — sunt în secerul dispozițiilor §-ului 10 din statute, rugați a-și depune părțile de fondare și documentele de plenipotență la casa instituțiilor cel mult până în 11 Aprilie, iar la institutele, cari sunt membre la «Solidaritatea», până la 9 Aprilie 1919.

Săliște, în 16 Martie 1919.

(86) 1-1

Direcțiunea.

Activa	Contul Bilanț cu 31 Decembrie 1918	Pasivă	
	K f	K f	
Casa în număr...	196,050-98	Capital societar	500,000—
Monete	255,349-53	Emiterea a patru	366,280—
Capitale decontate la alte bănci	888,534-26	Fondul de rezervă	252,985-58
Cambii	202,357-50	Fondul de biofacieri	49,248-99
Cambii cu acoperire ipototecară	88,834—	Fond. unii spital public la Săliște	102,309-86
Imprumuturi ipotecare	372,820-16	Fondul de pensioane	55,239-47
Conturi-curent cu acoperire	1,255,667-65	Depuneri spre fructificare	5,134,052-17
Credite personale	65,070-50	Creditori	17,107-78
Efecte publice	2,579,521-5	Dividende neridicate	3,574—
Acțiunile diverse bănci	267,810—	Interese anticipate pro 1919	9,003-50
Casările instituțiilor	94,000—	Profit transpus din anul trecut	869-82
Mobilier	31,817-02	Profit curat	80,928-76
Imprumut din fondul de biofacieri	49,548-99		
Depun. înființând. spital public la Săliște	102,309-86		
Depun. fondului de pensioane	55,239-47		
Mobilier	3,469-20		
Amortizare	469-20		
Debitori	35,331-49		
Interese tranziț. dela efecte	28,966-55		
	6,572,077-06		6,572,077-06

Debit	Contul Profit și Pierdere	Credit	
	K f	K f	
Interese:		Profit transpus din anul trecut	989-82
pentru depuneri spre fruct.	134,649-61	Interese:	
pentru părțile de fond.	6,884-03	dela cambii	29,910-13
	141,533-64	dela imprumuturi ipotecare	29,357-15
Spese:		dela credite de Cont-curent	68,749-54
salare și bani de cazare	48,014-64	dela credite personale	12,149-46
marce de prezență	1,860—	dela efecte	114,797-40
impinimate, reg., porto, div.	12,653-17	dela capit. decontate la alte bănci	14,157-68
	62,527-81		269,162-96
Contribuțiile:		Profit la monete	38,580-86
directă	7,004-82	Chirii	3,217-70
10%, după interes. depun.	13,644-55	Provizioane și alte venituri	5,058-30
Amortizare: din mobilier	469-20		
Profit transpus din anul trecut	989-82		
Profit curat	80,928-76		
	307,009-10		307,009-10

La finea anului 1917 au fost 327 membri, în anul 1918 au rămas 13 membri, de noi au intrat 82 membri, la finea anului 1918 au fost 396 membri cu 5000 părți de fondare.

Săliște, în 31 Decembrie 1918.

DIRECȚIUNEA :

Dr. N. Călețariu m. p., prezident.	C. Herția m. p. director-executiv.	Dr. N. Comșa m. p.	Dr. I. Lupaș
Dr. I. Stroia m. p.	D. Lăpădat m. p.	D. Roșca m. p.	I. Chirca m. p.
I. Popa m. p.		I. Răcuțiu m. p.	

Subsemnatul consiliu de inspecțiune am examinat conturile prezente și le am aflat în deplină regulă și în consonanță cu registrele instituției.

Săliște, în 16 Martie 1919.

Dr. D. Borcia m. p., A. German m. p.	I. Schitea m. p.	C. Criștiu m. p.
Revăzut și aflat în ordine: Ioan I. Lăpădat, secretarul «Solidarității».	P. Giura m. p.	

Redactor responsabil: Matei Voileanu.

Concurs

În temeiul dispozițiilor cuprinse în §-ul 27 al Regulamentului pentru sfacerile interne ale consistoriului arhidiecezan și §-ul 17 din Pragmatica de serviciu, pentru ocuparea postului de oficial, clasa a II-a, la exactorat, se publică concurs.

Emolumentele sunt:

1. Cor 2200— salar fundamental.
2. 10% quinzenalele dela salarul fundamental după toți anii îndepliniți în serviciul biserice.
3. 30% bani de curvir.
4. Adăusele de scumpete acordate funcționarilor consistoriali, pe timpul războiului.

Petițiile de concurs sânt a se adresa și înaintea Consistoriului arhidiecezan, în termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român», însoțite de extras din matricula boțezșilor, testimoniu de maturitate și alte documente recomandatoare, din cari să fie evident destoinicia pet-nului.

Între condiții egale, absolvenții de cursurile teologice resp. preoții vor fi preferați.

Sibiu, din ședința plenară a Consistoriului arhidiecezan, ținută la 4 Martie 1919.

Consistorul arhidiecezan.

Nr. 11.280.

(83) 1-3

Concurs din oficiu

Pentru întregirea prochiei vacante de clasa III Petreșeni, din protopresbiteratul Abrudului, în conformitate cu concluziunile sinodului arhidiecezan Nr. 55 din 1911, se publică concurs din oficiu cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post de paroh sânt cele fasionate în coala B. pentru congru.

Concursule instruite cu documentele cerute, se trimt în termenul deschiu consistoriului arhidiecezan, iar concurenții cu observarea preșcrierilor din regulamentul pentru parohii se pot prezenta în comună pentru a cânta, a cânta, a cunosca și a face cunosțită cu poporul.

Sibiu, din ședința consistoriului arhidiecezan, ca tenat bisericeș, ținută la 26 Februarie 1919.

Consistorul arhidiecezan.

Nr. of. 954/1919.

(81) 2-3

Licitare

Vineri în 28 Martie n. 1919 la ora 10 a. m. se va licita în localitățile subsemnatului Scaun orfanal (Strada Măcelarilor, Nr. 4, etajul I, usa 8), celui ce va oferi suma cea mai mare, averea nemiscătoare din Schützengasse Nr. 16.

Condițiile de licitare se pot afla în oglezi oficiale (8-12 a. m.) la Scaunul orfanal al orașului Sibiu.

Scaunul orfanal orășenesc.

Arendări de pământ și fânețe

Proprietarii din Sibiu și jur, cari pot da în arendă sau în parte pe unul sau mai mulți ani tabele mai mari de pământ arător și fânețe în hotarul comunei sau la munte, să se adreseze — de urgență — regimentului de infanterie în Sibiu, strada Șagunna Nr. 9, care primește astfel de arendări în condițiuni favorabile.

(82) 2-2

Censurat prin
Locot. Bucur.

Editura și tiparul tipografiei arhidiecezane.